

קדוץ אצול

בס"ד | עבודת ה' ברוח חסידית

גליון 78 | כ"ה סיון תשע"ה | פרשת שלח

לרגל הילולת הרב מרדכי אליהו זצ"ל

ילך אצל חכם הרב יעקב שפירא ראש ישיבת מרכז הרב

"טוב שכן קרוב" - שכן כפשוטו, שכן לישיבה הקדושה ושכן ברבנות הראשית לישראל. זכיתי בכל אלו להיות בצמידות אל הרב אליהו זצ"ל, גם בתקופת הזהב של הרבנות הראשית לישראל; החל מבקשתו הראשונה של אאמ"ר זצ"ל כי לצד כסאו בלשכה יעמוד כיסא קבוע עבור הראשון לציון הרב אליהו זצ"ל, לישיבות משותפות, ועד לשמחת תורה בישיבתנו הקדושה, כשהרב אליהו הגיע עם קהלו להקפה משותפת - שני ספרי תורה בידי שני הרבנים הראשיים, יחד עם הגאון הרב ישראלי זצ"ל, בהקפה מרוממת - "ובכן צדיקים יראו וישמחו".

קצר המצע מהשתרע לכתוב על הפגישות התכופות שהיו בין הרבנים. לא רק בתקופת כהונתם אלא גם ביושכם בהרכב אחד בבית הדין כירושלים שנים רבות לאחר מכן, בענייני הפצת תורה, יסוד ישיבות חדשות, המאבק על ארץ ישראל ושלמותה, התפילות המיוחדות בכותל המערבי שסחפו את הציבור והתפילות בגוש קטיף, כשכל העת ועל אף האווירה המרוממת הם דואגים להפרדה הנדרשת על-פי גרדי ההלכה. "תשועה ברוב יועץ", בעצה ובתבונה, פעולות שהשפעתן הברוכה ניכרת עד היום בכל המישורים ובכל רחבי הארץ.

רבים פנו אליו בענייני רפואה. כמו שכתוב בגמרא "מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם". מדוע ילך דוקא לחכם? דבר זה נלמד מהפסוק "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה" (משלי טו), ובספרים נתבאר כי שבע פעמים דיין בגימטריא עולה חמ"ת, וכמו שכתב רש"י שיש מזיק שנקרא חמת (סנהדרין קא). לכן לקח פנחס רומח בידו - צירוף האותיות ר' וו' יוצר את האות ת' (בצורת האותיות) ויחד עם שאר האותיות ה"רומח" הוא "חמת". הכוונה היא לקחת את הדין ולהפכו לרחמים. וכך גם עשה פעמים רבות הצדיק רבי רפאל לוי זצ"ל, לאחר שהעלה בגורל הגר"א, היה שולח אל הרב אליהו את הפסוק שנפל בגורל על-ימנת לפרשו ולקבעו לברכה ולטובה.

אך ההליכה אל החכם אינה רק מפאת סגולתו ותורתו - יותר מכך. בגמרא (כתובות עז) נאמר "הלכה אצל חכם והתירה - מקודשת, אצל רופא ורפא אותה - אינה מקודשת". מה בין חכם לרופא? חכם עוקר הנדר מעיקרו, ורופא מרפא רק מכאן ולהבא. כלומר, ברפואה שהקדוש ברוך הוא מגלגל על-ידי חכם הריהו עוקר החולי מעיקרו, ועל כן הודגש בגמרא שילך דוקא אצל חכם.

באחד מביקורי אצל הרב זצ"ל בבית החולים הזכרתי בפניו את דברי הר"ן במסכת נדרים, שחולה שמתרפא ומתחזק, לעתים אינו חוזר לבריאותו הראשונה אלא נהיה בדרגה גבוהה יותר מכפי שהיה לפני חוליו.

בביתנו הרב היה נקרא "חכם אליהו", שזכה וזכו הציבור ליהנות מחכמתו, מעצותיו ומברכותיו, יום ולילה לא ישיבתו. ולא היו אלה סתם ברכות, אלא יחד איתן הוא נטע בלבותם את האמונה כי אכן הברכה תפעל ושלא יחושו לדברים אחרים.

הרב אליהו זצ"ל ביקש לערוך תפילה בכותל המערבי בערב ראש חודש אדר תשס"ח בחששו מפני פיגוע ביהודים ח"ו. כשחזרו מהכותל היה זה זמן קצר לאחר כניסת המחבל לספריית הישיבה הקדושה, בה נטבחו שמונה תלמידים קדושים הי"ד. עוד טרם נודע הדבר בציבור מיהרתי לביתו לבקש להתפלל והנה החוויר מאוד שהרי מכך חשש, ואמרה לי הרבנית שתחיה שהרב לא התאווש מאז ולקח הרבנים אל לבו. גם בהלוויה שלמחרת ביקש ממזכירי לשאת דברי הספד.

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל להתאחד בלב אחד לאבינו שבשמיים ולהתבשר בכשויות טובות ישועות ונחמות.

אניהם של ישראל הרב יוסף אליהו בנו של הרב זצ"ל, ראש "דרכי הוראה לרבנים"

"משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים...". בשרשרת העברת התורה מדור לדור מזמן מתן תורה ישנן חוליות של גדולי הדור המעבירים את התורה מהדור הקודם לדור הבא.

זכה דורנו שחי בו מרן הראשון לציון הרב הראשי לישראל המקובל האלקי מרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, שמימי נערותו גדל על ברכי גדולי הדור הקודם שהכירו בגדלותו ומעלתו ומהם ינק את תורתו והנהגתו, ועלה מעלה מעלה עד שהפך לעמוד האש ההולך לפני המחנה שעל פיו יישק כל דבר, וממימי שתו רבבות של תלמידים בארץ ובעולם.

גדלות זו באה לידי ביטוי באופן בו כל אדם מישאל הרגיש שמרן הרב מתייחס אליו באופן אישי. בעל בית, אברך או ראש ישיבה תמיד הרגישו את קירבת הרב אליהם, תמיד מצאו בו אוזן קשבת ותמיד ידעו שיש מנהיג. כל אחד הרגיש שהוא אבא.

מלבד עצם גדלותו בבקיאותו העצומה בתורה, בהנהגה ובקבלה, היה מורה הוראה בישראל כשבמשך כל שנותיו ענה יום יום על אלפי שאלות בהלכה. במקביל הרבה להתפלל על כלל עם ישראל שינצלו מצרות וגזרות וגם על כל אחד ואחד שהיה זקוק לישועה פרטית. כוח התורה שהיה בו הביא לכך ש"צדיק גזור והקדוש ברוך הוא מקיים" ותפילותיו לא שבו ריקם. רבבות מעם ישראל נושעו מברכותיו ותפילותיו.

מעל כל זה מידותיו היו לשם דבר, ובפרט מידת הענווה שהייתה בו. עצם הליכתו, פרישותו והתנהגותו עם כל אחד הקרינו על כל הסובבים.

מאז הסתלקות הרב רבים רבים נוהרים אל ציונו הנמצא בסמוך לציון החיד"א. שופכים הם את צלקון לבם לפני ריבונו של עולם בזכות מרן הרב. ואכן, "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם", ומאז הסתלקות הרב ישנם סיפורים רבים על ישועות לאחר תפילה על ציונו.

תקועה בגשם ללא המפתחות. לאן נעלמה המכונית? / התוועדות עם הרב שבתי סלבטיצקי. עמוד 6

בעיניים של ילד הכל אמת / דניאל זמיר. עמוד 3 חסידות זה יותר מאווירה טובה? / הרב יהושע שפירא. עמוד 8

מצטרפים לרמב"ם היומי ומקבלים כרטיס להופעה!

ישי ריבו

ב"גולה", פ"ת | 2.7 | ט"ו תמוז יום חמישי | בשעה 21:00

0722-602040

"אין עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד ראש"
(משנה ברכות פרק ה), ו"אין עומדין להתפלל אלא מתוך שמחה" (ברייטא שם). הא כיצד? כבוד ראש או שמחה?

נכדי, נכדי, נכדי

התשובה היא שבשביל להתפלל מתוך שמחה מוכרחים להקדים לה כבוד ראש. לכל אדם יש עצבות ולכל אדם יש גם בעיות בעבודת ה'. במשך היום יש להתעלם מהן ולעבוד את ה' בשמחה, אבל פעם ביום מותר ואף צריך להתייחס אליהן בכבוד ראש. לפני התפילה אנחנו עוצרים, ולא סתם נותנים לעצמנו להיות עצובים אלא יוזמים את העצב ומשתמשים בו לצרכינו. אנחנו עצובים בשביל להיפטר מהעצבות.

"אף צריך תחלה קדם התפלה להעביר מלבו פל גזון וּאֲנַחָה וְכָל שְׂמִיץ עֲצָבוֹת. וְהַעֲצָה הַיְעוּצָה לְזֶה לְהַכְנִים בְּלִבּוֹ גִּזְוֹן וְאֲנַחָה... וְלִשְׁבֹּר הַלֵּב עַל עֲוֹנוֹתָיו, בְּכִדֵי שְׂיֻכָּל לְבָבוֹת, בְּכִדֵי שְׂיֻלָּךְ וְיִסוּר הַיְגִיגוֹן מְלִבּוֹ, בְּכִדֵי שְׂיִהְיֶה שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ בְּתַכְלִית הַשְּׂמִיחָה בְּהַתְּבַוְּנָנוּת בְּגִדְלוֹת הַבּוֹרָא בְּתַפְלָה" (אגרות בעל התניא עמוד סה).

אנחנו שוכרים לעצמנו את הלב בגלל ריחוקנו מה', בשביל שנצליח לבכות, כדי שהדיכאון הטיפשי ילך לכל הרוחות ואז נוכל להתפלל בראש פתוח ובלב שמח. כשיש סתימה של כלוך בזרימת המים חייבים לעצור, להתלכלך

הגייון לבי

בשמחה נטו

| משה שילת |

כל-כך מהתפילה; כמה שעות שינה באמצע, כשבין כה איננו עושים בהן מאומה.

קריאת שמע שעל המיטה מסכמת וחוטמת את היום. זהו הזמן לערוך חשבון-נפש על היום שחלף, חשוב מאוד להדגיש לעצמנו את ההצלחות שלנו ולראות בהן עיקר, ויחד עם זאת להצטער על הלא-טוב שהתפלג לנו. יש האומרים וידוי ואת מזמור נ"א בתהילים. זוהי הכנה טובה ל... תפילת שחרית! כשההליכה לישון איננה סתם התפרקות מעייפות אלא תהליך של התכוונות וטהרה, אפשר לקום חדשים ונקיים ולהיות בשמחה. "בערב ילין בכי - ולבוקר רינה" (תהלים ל).

הסלך מתגלה

התפילה עצמה חייבת להיות מתוך שמחה גדולה. השמחה נובעת מהתגלות ה' בקריאת המזמורים המתוקים של פסוקי-דומרה ובברכות קריאת שמע הגבוהות. הדברים שאנו קוראים אכן קורים, העולם כולו מהלל את ה' המתגלה בו ממש באותם הרגעים. בתפילת שחרית אנחנו משתתפים בקבלת פנים מפוארת למלך, כל יצורי העולם ששים, שמחים, מתענגים מהריצה לקראתו. התפילה היא זמן של התגלות, והתגלות גורמת לשמחה. עצבות במעמד כזה היא סוג של חילול ה'.

בהתגלות של שעת התפילה ישנו דבר מופלא. מי, למשל, שיקרא את אותם פרקים של התפילה בתהילים במשך היום לא יוכל להדגיש שמחה כמו בשעת התפילה. המזמורים אמיתיים בכל עת, אבל דווקא בזמן התפילה נפתחים השערים:

ולפתוח את הסתימה. בלית ברירה, הדרך לתיקון הלכלוך עוברת דרך העיסוק בו, אבל באופן חריף ומהיר ככל האפשר, איננו מעוניינים לשקוע בזבל. מיד לאחר כבוד הראש נפתח הרעש ואנחנו יכולים לשמוח ולעלוץ בה' שניקה אותנו לגמרי, ובוודאות מלאה קיבל את תשובתנו לפניו. כך מתכווננים לתפילה מתוך שמחה אמיתית.

מעבר חזר?

לעבור בנדגוע משברון לב ומרירות לשמחה מלאה? קשה לנו. ולכן חידשה החסידות שאפשר להקדים את ההכנה לתפילת שחרית כבר בזמן קריאת-שמע-של-המיטה. בעצם, היא לא רחוקה

אֵיטָא בְּאֵהָר שְׂקִידָם הַתְּפִלָּה יוֹצֵא כְּרוֹז בְּכָל הַעוֹלָמוֹת "צְאִינָה וְרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּפֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה", שְׂכָל מִי שְׂרוּצָה לְרְאוֹת יְבוֹא וְיִרְאָה בְּכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ

(אגרות בעל התניא עמוד 80)

מה בנלל רציתי

"הזן את העולם כולו בטובו בחן בחסד וברחמים".

כמה אני מוצאת את עצמי מנסה להזין את הכל סביבי, את הילדים והבית בארוחה טובה, לבוקר לבית הספר, לצהריים, לערב, שיהיו בריאים, בבגדים נקיים, מתאימים, לא חמים מדי, לא קצרים מדי, ראויים, בתזונה לשעור-בית, לשעות שינה - שילכו לישון בזמן, שיקומו בזמן, שיהיה להם כוח, שיהיו ערניים ושמחים ו...

שמה בצד

מרוכ פרטים אני מוצאת את עצמי מסוחררת בפרטי פרטים. רגע, עניינים המקורי של כל אלו היה לדאוג לכולם טוב, אבל בתוך כל זה נעלמו לי החן, החסד והרחמים.

איפה הלב של הכל? בשביל מה אני רצה אם לא בשביל להיטיב איתם, לאהוב, לעטוף, לראותם מחייכים וגדלים עם תחושה של קרקע שאוהבת ולא גוערת, שמצמיחה ולא דוחקת.

ה' זן אותנו בטובו, בחן, בחסד וברחמים, בסיום הארוחה אנחנו מברכים קודם כל על אלו, ורק אחריהם נודה על הלחם.

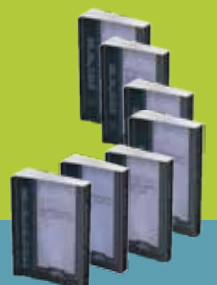
ואני יודעת, כשהלב פתוח מספיקה גם פיסת לחם קטנה והשמחה ממלאת את הכל. ואם הלב נעלם, כל הממתקים, החידושים והאטרקציות שבעולם לא יועילו. הכל יחלוף במהירות ותישאר תחושת החסר.

אני נושמת עמוק, שמה בצד רשימה של הספקים, רשימה של צריך, ועוברת לתשומת-לב אל הלב.

חמישי א' תמוז מועד אחרון לרישום
למבחן 'לב לדעת' חודש אב
הזדרזו להירשם!

בחנויות יפה נוף ברחבי הארץ או אצל הנציגים בישיבות

לפרטים: 072-2219050

חסידות חוצה מגזרים

מישיבת מרכז הרב ועד פונובויז', מחסידות גור ועד אוניברסיטת בריאן //
תכנית ללימוד חסידות שמתאימה לכל מי שזד, ונותנת מענה לשטחיות
כמו למהמורות בדרך, ומאפשרת לרכוש כלים לעבודת ה' //

ממש לומדים, ממש נבחנים וסוף סוף יש נאן

בית מדרש חוצה קווים

קבוצה שעוסקת בעניין, חבורה של כמה עשרות לומדים שמדברת חסידות. נוצרה פה איוושהי שפה. אני מרגיש שזה שידרג לי את עבודת ה'. אפשר לומר שזה משנה את נקודת ההסתכלות על הלימוד, ואת השפה של הלימוד גם בגמרא ובהלכה."

"המבחינים יחסית קשים. לא כולם שרדו", מודה אוהד בחיך. "לא מספיק לחזור על הלימוד פעם אחת. המבחן 'מכריח' אותי ללמוד את התניא ואת המאמרים בצורה יסודית, ולחזור עליהם שוב ושוב. זה נותן לי אפשרות להתבונן בדברים בצורה יותר מעמיקה ופנימית. אפשר להגיד שזה בעצם הציון האמיתי."

להשכיל בעיון, להעמיק בלב

אלפי לומדי התכנית ביישיבות הליטאיות מעידים טוב יותר מכל על עוצמת הצימאון. "התחלתי ללמוד תניא בספריה של הישיבה מאוחר בלילה, כדי שלא יפריעו לי עם שאלות ועניינים", מספר מאיר שיפמן, שעבר את המסלול הקלאסי בעולם הישיבות הליטאיות: ישיבה קטנה בבני ברק ואחריה ישיבת "קול יעקב" בראשות הרב יהודה עדס, הנחשבת לאחת מישיבות הדגל בעולם הישיבות.

"הרב עדס עצמו היה מדבר הרבה על מוסר, מידות טובות ויראת שמים", הוא נזכר בהערכה. "זה פתח לי דלת לשאיפה לעבר עולם רוחני פנימי, אבל עבודת ה' נשארה משהו קצת גבוה ומרוחק. אני מרגיש שלא קיבלנו תשובות. כשבת אמרו לנו ללמוד יותר, אבל לא שמענו מה בעצם עניינה הפנימי של השבת מעבר לעובדה שיש לי יותר זמן ללמוד ופחות עיסוקי חול. היה לי מאוד קשה עם זה, הרי זה זמן שנפגשים איתו בכל שבוע מחדש. גם מצד ה'סור מרע' - היה חסר

היום' ואז גם 'והשבות אל לבבך'."

כהמחשה לשיטתו הוא מספר: "כשנים האחרונות אני מעביר שיעורים במסגרת התכנית ביישיבות שונות. אז יש את הזמן של השיעור בו מעמיקים ומעיינים, אבל חלק לא פחות חשוב הוא הזמן הלא-רשמי שאחרי. ככה בעמידה, פורטים את הסוגיות העיוניות לשאלות מעשיות. תלמידים מעלים שאלות רגישות ואישיות בעבודת ה' ומשתפים בתובנות שעלו בעקבות הנושאים העיוניים."

שפה חדשה

"הגעתי בזכות החברותא שלי בשיעור א'", מחיך אוהד הרץ (24), תלמיד ישיבת ההסדר באלון מורה. "למדתי חסידות מדי פעם, אבל החבר לחץ עלי לא להסתפק במשהו מרפרף, ולהצטרף לתכנית שמאפשרת לימוד שיטתי. החלטתי לנסות, וזה בהחלט חולל שינוי - הלימוד הפך למשהו הרבה יותר רציני. לראשונה בחיי נחשפתי למושג של 'מאמר חסידות'. זה עשה לי טוב לעבודת ה'."

"כל אחד לומד בזמן שמתאים לו, מחוץ לסדרי הלימוד הקבועים", הוא מסביר. "אני למשל לומד אחרי סדר ערב לפני השינה, כדי ללכת לישון 'בראבאק', מתוך תורה וחיות. התגבשה פה מיני"

"ברגע שאתה לומד למבחן של חסידות בעיון כמו שאתה לומד גמרא בעיון, אתה צריך להתעמק הרבה יותר וזה גם משפיע עליך הרבה יותר"

חידות לימוד, חוכרות, דפי חזרה ומבחנים מעלים אצל רובנו תמונות מבית-הספר, מהבגרויות, הפסיכומטרי או האקדמיה. תכנית לימוד החסידות "לב לדעת" הפועלת כבר מספר שנים בעולם הישיבות, מנסה לקדם את לימוד החסידות בדיוק באותה שיטה.

תכנית משתתפים כ-8000 תלמידי ישיבות, מכל הזרמים. תכנית הלימוד מתפרשת על פני כשנתיים ומחצה, והיא כוללת שבע יחידות לימוד, רובן מתבססות על ספר התניא, לצד תוספת של מאמרים יסודיים בחסידות. בכל שנה נלמדות שלוש יחידות, והחלוקה מאפשרת תחנת הצטרפות גם באמצע השנה. את ספרי הלימוד מקבלים בעת ההרשמה, והנבחנים עליהם בהצלחה זוכים גם למלגה צנועה.

במסלול נוסף המותאם לנשים וסטודנטים, משתתפים כ-3,500 לומדים ולומדות. הוא כולל חוכרות מעובדות המנגישות את תורת החסידות על מועדי ישראל, פרקים בתניא ובשער הייחוד והאמונה.

"המטרה הבסיסית של התכנית היא לאפשר לכל אחד ואחת להתקדם בעבודת ה' באמצעות לימוד החסידות", מסביר הרב אפרים רמיהובסקי, אחד מרבני התכנית העורכים את חוכרות הלימוד.

הרב דמיהובסקי מנסה לענות על הקושי הבולט, כיצד ניתן להכניס את לימוד החסידות, המוזהה עם עבודת הרגש והלב - לכלים מדידים של בחינות וחזרות. "דגש מטבעו הוא דבר שחולף. אפשר להגיע לרגש מאוד עוצמתי בזמן של תפילה או לימוד, אבל תוך זמן קצר הוא יכול להיעלם כלעומת שבא. שיטת חב"ד שמה את הדגש על עבודת ההתבוננות והלימוד בכלים של השכל. בדרך כלל, לאחר שמעמיקים בלימוד נוצרת גם חוויה, כמו שאומר הפסוק 'וידעת

לי עיסוק בשאלה איך מתמודדים עם נפילות וקשיים בעבודת ה'".

אחרי החתונה המשיך מאיר ללמוד בכלל הלכה של הרב יוסף אפרתי, תלמידו של הרב אלישיב זצ"ל. החשיפה לספר התניא הוציאה אותו למסע ארוך. "בבת אחת הרגשתי שהספר הזה מדבר אלי ישירות - שיש פה שתי נפשות שנלחמות כל הזמן, זוה נורמלי שאתה מתמודד ונכשל, והחכמה היא ללמוד להיאבק בצורה בריאה. ללימוד שיטתי נכנסתי אחרי שראיתי פרסום של 'לב לדעת' על חוברות לימוד לחגים. החלטתי לנסות וזה שינה לי לגמרי את לימוד החסידות. ברגע שאתה לומד למבחן של חסידות בעיון כמו שאתה לומד גמרא בעיון, אתה צריך להתעמק הרבה יותר וזה גם משפיע עליך הרבה יותר. כשמגיע חג שהתכוננת אליו כראוי, זה הכי טוב אותך", הוא מתלהב. "אתה מבין - הגנה כל מה שלמדתי! זה פה, זה קיים!".

ישראל גרינפלד, תלמיד ישיבה כלל-חסידית שגדל בקהילה חסידית קלאסית מצביע על רובד נוסף. "ניגשתי לתכנית הלימוד כ'חסיד', ומהר מאוד הבנתי משהו חדש על עצמי. כמו שרופא לא יכול להקרא רופא רק משום שאביו או משפחתו רופאים והוא חייב ללמוד רפואה ולהבחין עליה, הדבר נכון לא פחות מכך גם בחסידות".

"גיליתי משמעות עמוקה ללימוד התורה ולעשיית המצוות. לא עוד לצפות באנשים שמתלהבים בתפילה

ומתרגשים מהלוב ונר חנוכה ולהישאר זה שמתבונן מן הצד. יש לי את ההזדמנות להבין איך הם הגיעו לשם, ולהתחיל לעבוד".

מסגרת נעימה של תורה עמוקה

קרוב למאה סטודנטיות ממכללת "אפרתה" משתתפות בתכנית הלימוד של "לב לדעת" - מעיינותייך" לבנות וסטודנטים. "תמיד התעניינתי בחסידות, אבל לא יצא לי ללמוד בצורה רצינית. נחשפתי ללימוד של 'מעיינותייך' בהתוועדות י"ט כסלו האחרונה בבנייני האומה", מספרת רעות לוי, סטודנטית שנה ב' במסלול חינוך ואמנות.

"באולפנת בהר"ן למדנו קצת על החסידות, אבל פחות נכנסנו לתכנים עצמם. החוברות מציעות ומאפשרות לימוד שיטתי וכיפי. אני לומדת עם חברה, ואנחנו דנות בדברים, מעמיקות וגם לא חייבות להסכים עם הכל. המפגש עם התורות של הבעל שם טוב, בעל התניא וגדולי החסידות מעניין מאוד ופותח את הראש. לפעמים אני שואלת את עצמי איך לא ידעתי על זה קודם", היא מחייכת. "האמת שקצת חששתי שזה יהיה משהו 'מיסיונרי' וכפייטי. מהר מאוד הבנתי שהמטרה היא פשוט להפגיש כמה שיותר יהודים עם מה שיש לחסידות להציע. ימי העיון הם חוויה מאוד מיוחדת. מודגש מאוד שמושקעת חשיבה רבה עד הפרטים הקטנים וגם מי שלא למדה את החוברות יכולה ליהנות

ולקבל מהשיעורים ומההופעות המוזיקליות". חנה כץ, סטודנטית שנה ב' לקלינאות תקשורת במכללה החרדית בבני ברק, הצטרפה ללימוד בשנה שעברה לאחר שנתקלה באקראי במודעה במכללה. "זה היה נראה לי מעניין, ופשוט החלטתי לנסות בלי לצפות למשהו מיוחד. בשנה שעברה הלימוד היה על החגים, והוא נתן אורות חדשים לכל חג. הרגשתי שזו תורה שעוד לא נחשפתי אליה. השנה נרשמתי ללימוד במסלול תניא, והלימוד יותר אינטלקטואלי ומעמיק. יש שלושה ימי לימוד על כל חוברת, ובכל פעם מביאים מרצים חדשים, אבל עם אותו אוצר מילים ואותם מונחים. זה נתן חוויה חזקה מאוד, גם בממד השכלי וגם ברובד הרגשי".

רעות מצביעה על התכנית, ככזו שיכולה לספק מענה לצורך לשימור מסגרת לימוד תורנית לאחר היציאה ממוסדות החינוך. "לסטודנטיות התינו שרוצות להמשיך להעמיק וללמוד תורה, אין היום אופציה כזו. הרבה פעמים אחרי שיצאתי מהמסגרות העוטפות של האולפנה והשירות הלאומי נתקלתי בקשיים ומהמורות בדרך. 'מעיינותייך' מספקת לי מענה מצויין, ללימוד תורה נפלאה ועמוקה מתוך בחירה. ואולי הרצון להיות בעולם האמיתי עם חיבור לתורה מבחירה הוביל אותי לתוכנית".

"אחרי שיצאתי מהמסגרות העוטפות של האולפנה והשירות הלאומי נתקלתי במהמורות בדרך. לסטודנטיות דתיות שרוצות להמשיך ללמוד תורה, אין היום אופציה כזו"

דווקא לא מושלמים

גברת עם סלים תקועה בגשם אבל בעלה התקוע לא מוכן לבוא לחלץ אותה. בגללה // על בית המקדש הראשון והבית שני כולנו שמענו, אבל מי מכיר את המשכן הראשון והמשכן השני? // הפער בין המצוי והרצוי נוטל חלק גדול מתשומת הלב שלנו והקדוש ברוך הוא לא מופתע מכך. הוא תכנן את זה ככה

בתלמוד הירושלמי מוסבר שהחזרה בפרשות הוא מכיוון שמדובר בהן על "משכן ראשון" ועל "משכן שני". אבל אנחנו מכירים את התארים האלה מבית המקדש, הבית הראשון והבית השני, לא מהמשכן. הרבי אומר שפרשות תרומה-תצוה עוסקות ב"משכן של מעלה", ואילו ויקהל-פקודי עוסקות ב"משכן של מטה". **המשכן הראשון הוא המשכן כפי שהוא בשמיים, באידיאל, ברעיון; ואילו המשכן השני הוא כפי שהוא מתממש במציאות, בעולם המעשה. תמיד יהיה פער בין המחשבה והתכנון המושלם, שהם הדין, לבין הביצוע והעשייה שלעולם לא יהיו מושלמים ולכן הם זקוקים למידת השלום. בגלל הפער הזה והתסבוכת שהוא גורם לנו, מאריכה התורה כלי-כך בשני התיאורים.**

אשה אחת הולכת לקניות. היא מסיימת ויוצאת עם כל השקיות אל מגרש החנייה, מחפשת ומחפשת אבל לא מוצאת בשום מקום את המכונית. פתאום היא נזכרת במשפט שבעלה תמיד אומר לה: "אל תשכחי את המפתחות בתוך המכונית שלך, אחרת מישהו ייקח לנו אותה!". היא מפחדת. אולי שכחתי את המפתחות בפנים? היא פותחת את התיק ומגלה שהמפתחות לא שם. היא כבר מדמיינת לעצמה איזה "מי שברך" היא תקבל מבעלה.

במשנה במסכת אבות (א, יח) כתוב: "רכן שמעון בן גמליאל אומר, על שלושה דברים העולם קיים: על הדין, ועל האמת, ועל השלום". מצד אחד העולם קיים על השלום, ומצד שני הוא קיים על הדין, אך שניהם דברים הפוכים זה מזה, השלום מבוסס על לפנים משורת הדין ועל חסד. למען השלום צריך לוותר קצת על האמת.

לא רק שאסור לשקר אלא שהתורה מדגישה "מדבר שקר תרחק", אבל ישנם מצבים שלמען השלום מותר לשנות בהם מהאמת. חז"ל אומרים (במסכת כלה) שאהרן הכהן היה משנה מפני השלום, כדי לפייס בין אדם לחברו. **אז נשחז"ל קובעים שהעולם קיים גם על האמת וגם על השלום, למה בדיוק הם מתכוונים?**

בתורה ישנו דבר מעניין מאוד: תיאור הקמת המשכן אורך כמעט ארבע מאות פסוקים, פי עשר ויותר מתיאור בריאת העולם. בפרשות תרומה ותצוה אומר הקדוש ברוך הוא למשה איך לבנות ובפרשות ויקהל ופקודי התורה מספרת איך הפרויקט התבצע. **בשביל מה לחזור על הכל מהתחלה?**

הרב שבתי סלביצקי
שליח חב"ד באנטוורפן

התולדות

חלקית בלבד, ולפעמים כלל לא. ככה גם בעבודת ה' שלנו. אדם עומד בראש השנה או ביום כיפור, מתפלל ובראש הוא מרמזין איך השנה הבאה תהיה שונה לחלוטין. הוא הולך להיות אדם אחר! בתפילת נעילה הכל קרוש, הכל נקי, טהור. אין לו אגו, הכל שונה. אך למעשה, זה לא בדיוק ככה. זהו גם ההבדל בין משכן ראשון למשכן שני: במשכן הראשון ה' אמר איך צריך לעשות אותו, זה האידיאל. אבל המשכן השני הוא אותו משכן שעשו בפועל. לכן הראשון נקרא משכן של מעלה, זה המשכן הנקי, הרצון הטהור, בלי אגו ואינטרסים, ואילו המשכן של מטה - זה משכן לא לגמרי נקי, שיש בו אגו.

לכל אדם יש חלק של משכן של מעלה, בתפילת נעילה, תחת החופה, בהתוועדות או כשהוא נכנס לחדרו של הרבי שלו. בזמנים האלה האדם נמצא במשכן של מעלה. אז באות לידי ביטוי המעלות שלו - התכונות הטובות, הנשמה האלוהית. ואילו בחיי היום-יום האדם נמצא ב"משכן של מטה", עם מידות רעות, תשוקות, ספקות, פחדים, דיכאוניות ונפילות.

בפרשת פקודי, בעת עשיית המשכן, כתוב המון פעמים שבני ישראל בנו את המשכן "כאשר ציוה ה' את משה". זה מופיע תשע-עשרה פעמים! למה צריך לחזור על זה כל-כך הרבה פעמים? יש באור נפלא של הרב מבריסק, הגר"ז: בגמרא נחלקו חכמים האם אפשר לצמצם או אי-אפשר לצמצם. הכוונה היא האם יכול להיות ששני דברים במציאות יהיו בדיוק באותה מידה או יתרחשו בדיוק באותו זמן (לדוגמה: האם ייתכן ששני גדיים יוולדו בדיוק באותו הרגע). ההלכה היא כחכמים שאומרים שבעולם הזה אין בדיוק.

שואלת הגמרא: אם אי-אפשר לצמצם, אם אי-אפשר להגיע בעולם הזה לדיוק מוחלט, איך אפשר לבנות את כלי המשכן במידות שציווה ה', הלא אם זה ייצא זה מילימטר פחות או מילימטר יותר, זה לא יהיה לפי מה שהתורה אמרה? והגמרא עונה (בכורות י) שמכיוון שאדם עושה את מה שהוא יכול, נוח לו לקדוש ברוך הוא מכך. **לקדוש ברוך הוא זה מספיק, זה "כאשר ציווה ה'".**

ה' ציווה משהו מדויק לחלוטין, מושלם. והוא ברא אותו ללא היכולת "לצמצם" ולהיות לגמרי מדויקים. זהו הרין והשלום שעליהם העולם קיים. **אבל למה הוא עשה את זה, למה הוא תכנן את התשובות האלה? ואיפה הלב של הקדוש ברוך הוא נמצא, מה הוא באמת רוצה?**

המשך יבוא...

כתושייה מרובה היא מתקשרת למשטרה ומבקשת שיתחילו לחפש את המכונית בשיא המהירות. "זה לא רק עניין של גניבה, יש פה גם 'שלום-בית' על הפרק", היא מאיצה בהם, "בבקשה תודיעו לי ברגע שתמצאו אותה". עוברות עשר דקות, עשרים דקות, ואין מכונית. גשם מתחיל לרדת והיא עומדת שם רטובה עם כל השקיות. **בסוף היא נכנעת ומתקשרת לבעלה. "אל תשאל - שכחתי את המפתחות במכונית, והיא נגנבה". הבעל מקשיב היטב ואומר לה: "על מה את מדברת? את לא זוכרת שהבאתי אותך לקניות? אפילו נתת לי את המפתחות שלך, והשארתי אותך שם".** האשה מופתעת, בתחושת הקלה אומרת לו: "אוי! אתה צודק, שכחתי לגמרי. בבקשה ממך תבוא מהר מהר, כי יורד גשם ואני נרטבת עם כל השקיות. קח אותי מפה!".

"מצטער מאוד", עונה הבעל, "אבל אני לא יכול לבוא בזמן הקרוב." "מה זאת אומרת אתה לא יכול?" "מצטער, לא יכול".

"מה יש לך שהוא חשוב יותר מלחלץ את אשתך שעשתה פדיחות עם המשטרה ועומדת רטובה בגשם עם שקיות של קניות שכבר נראות כמו שקיות אשפה?" "אני מצטער, אני במעצר. מאשימים אותי שגנבתי את המכונית שלך..."

יש הסתכנויות שעקרונת לא אמורות להתרחש, אבל בפועל המציאות מסתבכת לנו בין האצבעות. בית הכלא מיועד לפושעים ולא לבעלים... האישה שעמדה עם השקיות בגשם רצתה את בעלה ואת המכונית, היא רצתה לפתור את הבעיה ולא לסבך אותה, אבל בין הכוונה ובין המציאות ישנם פערים. בשטח דברים יכולים להתפקשש לנו בלי שנתכוון. זהו ההבדל הגדול בין העולם האידיאלי, עולם המחשבה, ובין עולם המעשה.

לכל אדם יש את המצב כמו שהוא בתכנון, וכמו שהוא יוצא לפועל. כשבחור נכנס לשיבה או בחורה לאולפנה או לסמינר, יש להם תוכנית איך הוא או היא הולכים לעבוד את ה', איזה מין לימוד, תפילות וגמילות חסדים הם יעשו. כשזוג מתחתן, גם לחתן וגם לכלה יש תמונה בראש - איך יראה שולחן השבת שלנו, איך נבנה את הבית ואיך נחנך את הילדים. לכל אחד יש בראש אידיאל נפלא, איזו מין משפחה תהיה לו. לפעמים אדם חושב שכשהוא יתבגר הוא יגיע למעמד מסוים, לעיסוק מסוים. אולם בפועל... **כל דבר, ולא משנה באיזה תחום, כשהוא מגיע לכדי מעשה, זה עולם אחר לגמרי. זה לא קורה כמו שדמיינו מראש, לפעמים התכנון מתרחש בצורה**

ישיבת "נחת רוח" מושב תפרח

נפתחה ההרשמה לשיעור א' תשע"ו

אם אתה בוגר ישיבה קטנה ו תיכונית, המחפש מקום של עמל תורה ודיבוק חברים, מתוך קשר עמוק לרב המדריך בעבודת ה', אהבת ישראל על מגוון זרמיו, לימוד חסידות ותיקון המידות, בסביבה כפרית פורחת - מקומך איתנו!

בתנאים: תפילות בשמחה, לימוד גמרא בעיון עמוק וייחודי, גמרא בקיאות ביסודיות, לימודי הלכה מסודרים, שבתות ומועדים באוירת קדושה והתרוממות, ושיעורי חסידות הנוגעים לחיים ולנפש.

הרב שלומי מלכה
אחראי ותוכנית הלכה

הרב יאיר הרצי
רכז תוכנית
גמרא בקיאות

הרב אברהם מיזליש
מנכ"ל "תקנות אחינו"
מלווה חינוכי

הרב שמואל רפפורט
רמ"מ שיעור א'

הרב אבנר סוניק
ראש הישיבה

מתאים לך? הירשם בהקדם לשבוע ישיבה
בשבוע פרשת בלק, י"א תמוז - י"ז תמוז.
050-4141-442 יאיר | 054-7614-534 חנן

שו"ת הרב יהושע שפירא ראש ישיבת רמת גן

נשים בשאלה

יש לך שאלה בלתי ברורה?
054-4530951 - 050

האווירה הטובה של החסידות מרעננת אותי אבל נראית לי לא מחייבת. אולי לא הבנתי משהו?

המחשבה שהאווירה הטובה של החסידות אינה מחייבת היא טעות חמורה. לא רק שהיא מחייבת, אלא שהיא מחייבת הרבה יותר. ללא ההדגש של מצוות אהבה ויראה, השמחה והדבקות, שהן הנשמה לכל תרי"ג מצוות - נותרות המצוות כמעשה חיצוני, טכני, שהלב והאישיות אינם משתנים ומתרוממים על ידו. אותן מצוות מדאורייתא, שהן פנימיות כל המצוות, מבקשות מהאדם וגם דורשות ממנו לתת את כל כולו במעשה המצוות: "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך". וכן אומר הפסוק "תנה בני ליבך לי", ואומרים חז"ל "רחמנא ליבא בעי" (ה' רוצה את הלב). בתוך מעשה המצוות רוצה הקדוש ברוך הוא את הלב שלנו. על כן, החסידות בוודאי מחייבת התמסרות עמוקה

אם האדם בחר ברע, זו בחירה שלו או של ה'?

אחד מי"ג עיקרי האמונה של הרמב"ם הוא ש"הבורא, יתברך שמו, גומל טוב לשומרי מצוותיו ומעניש לעוברי מצוותיו", ולכן - ודאי שזו בחירה שלו. לאדם יש בחירה, שאם לא תאמר כן - אין טעם לכל התורה, לכל תוכחות הנביאים, לכל השכר והעונש בעולם הזה ובעולם הבא. ואף-על-פי שבודאי הכל ביד ה' יתברך, כבר נשכרו קולמוסים רבים בשאלת הידיעה והבחירה - כמאמר חז"ל "הכל צפוי והרשות נתונה". ולאחר כל הדעות ושלל התירוצים, לעולם נשאתר הבחירה במעמדה שהיא יסוד כל התורה כולה.

האם צריך לפעול רק בלב שלם, או שלפעמים מותר לעשות טוב גם כשהמניעים לא לגמרי טהורים?

לעובדו בלבב שלם זו ודאי מעלה עליונה. אך אם היה זה תנאי סף כדי להיכנס לעבודת ה', מי היה יכול לעלות בהר ה' ולדור במקום קודש? מי הוא אותו בר לבב שכל מעשיו לעולם יהיו בלב שלם? חז"ל אומרים שלעולם ילמד אדם תורה ואפילו שלא לשמה, ומתוך כך יבוא לשמה. מפני שאם לא ילמד תורה כלל, בודאי יתרחק מן ה"לשמה" עוד יותר. כך גם בכל ענייני עבודת ה'. על-ידי שאדם עושה מצוה כפי יכולתו, המצווה בעצמה גוררת מצווה באופן נעלה ושלם יותר. בנוסף, כשאדם מתכוון וחושב טרם עשיית המצווה: לפני מי הוא עושה את המצווה וכמה קדושה יש בה, הוא מדייק ומרומם את המניעים שלו.

קוצק - במאבק למען חיי אמת | אברהם יהושע השל | הוצאת מגיד | 297 עמ'

הספר **קוצק - במאבק למען חיי אמת** לא אמור היה להיכתב כלל. הרבי מקוצק שרף את כתביו, ובשנות חייו האחרונות אף הסתגר מפני חסידיו, אבל אברהם יהושע השל לא היה יכול שלא לכתובו. השל, שהיה בנו של האדמו"ר מסז'בז' הפך בעקבות המפגש עם תורתו של השרף מקוצק לאחד מגדולי ההוגים היהודים במאה הקודמת. הספר שנכתב במקור בשפת היידיש ורואה כעת אור לראשונה בשפה העברית, מצליח להקים לתחייה את קולו של רבי מנחם מנדל מקוצק, קול חסידי שכה חיוני היום. יתכן שהמאבק לאמת ששינה את חייו של השל ישנה גם את חיי קוראיו.

הזדמנות לרכישת דירה להשקעה לפני עליית המיסים

בואו לקחת חלק בפרויקט הדגל נווה פורת לציבור הדתי. כל הדירות לכיוון הנוף, קהילה איכותית, כולל מחסן וחניה.

דירות גדולות למשפחות גדולות

בחריש

www.bemuna.co.il | 1-700-500-555

יזום משכונות | טובולסקי | www.tobolsky.co.il

* ניתן להגדיל את הדירה בחדרים נוספים בכפוף לשינוי תב"ע * המחיר כולל את כל העלויות למעט הצמדה למדד

החלו העבודות!